

Nr 34.

Utlåtande med anledning av väckta motioner om inrättande av ett fiskets forskningsråd.

I två inom riksdagen väckta, till jordbruksutskottet hänvisade likalydande motioner, nämligen I: 184 av herr *Arrhén* och II: 224 av herrar *Staxäng* och *Carlsson* i Bakeröd, har yrkats att riksdagen måtte besluta att hos Kungl. Maj:t hemställa att Kungl. Maj:t ville låta utreda frågan om inrättandet av ett fiskets forskningsråd och till riksdagen inkomma med förslag i sådant hänseende.

Rörande de skäl, som åberopats till stöd för yrkandet, får utskottet hänvisa till framställningen i motionerna.

I infortrat yttrande den 16 februari 1950 över motionerna har *fiskeristyrelsen med statens fiskeriförsök* anfört följande.

Vad först angår frågan om angelägenheten av att ett fiskets forskningsråd kommer till stånd torde styrelsen få erinra, att styrelsen jämlikt 1 § andra stycket Kungl. Maj:ts instruktion för fiskeristyrelsen med statens fiskeriförsök den 14 januari 1949 (nr 23) vid utövatet av sin ämbetsbefattning har bland annat *dels* att lämna fiskets utövare erforderligt bistånd, medverka till förbättring av fångstmetoderna, främja avsättningen av fisk och fiskprodukter samt uppmärksamt följa fiskets undervisnings- och utbildningsfrågor, *dels* att utföra praktiska och vetenskapliga undersökningar och försök å fiskets område och *dels* att leda Sveriges deltagande i det internationella samarbetet till gagn för fisket. Med avseende å undersöknings- och försöksverksamheten på fiskets område har styrelsen enligt 3 § instruktionen, bland annat,

att anordna, leda och övervaka dels sådana produktionsbiologiska, fiskeriologiska och genetiska undersökningar, som äro ägnade att främja fisket, dels hydrografiska observationer och mätningar och dels fiskeritek-niska undersökningar, den mån dessa icke utföras av annan institution,

att hava överinseendet över de särskilda statliga laboratorier, försöksstationer och fartyg m. m. som finnas för nämnda verksamhet, samt

att offentliggöra resultaten av verkställda undersökningar och försök genom lämpliga sammanställningar och bearbetningar av observations- och undersökningsmaterialet eller avhandlingar och uppsatser rörande såväl rent vetenskapliga som praktiska viktiga frågor.

Vid handläggning av ärenden rörande undersöknings- och försöksverksamheten ingå i styrelsen enligt 8 § instruktionen ytterligare fyra ledamöter utöver överdirektören och chefen samt styrelsens fem ledamöter, vilka fyra ledamöter på sätt framgår av propositionen nr 49/1948 (s. 39) skola företräda en havshydrografien, en den marina biologien, en zoologien och en limnologien.

Av den lämnade redogörelsen torde framgå, att styrelsen organisatoriskt utformats med tanke på att styrelsen skall kunna — förutom sådana upp-

gifter, som regelmässigt ankomma på centralt ämbetsverk — även fullgöra de uppgifter, som tillkomma de forskningsråd inom olika områden, vilka tillskapats på senare år, liksom även de uppgifter i övrigt, som av motionärerna omnämnas.

Denna uppfattning bestyrkes vid en genomgång av de i propositionen nr 49/1948 (s. 38—39) av föredragande statsrådet redovisade skälen för den föreslagna organisationen av styrelsen. Statsrådet framhöll i sådant avseende, bland annat, *att* med hänsyn till styrelsens uppgifter representanter för olika grenar av fiskerininringen skulle ingå i ledningen för ämbetsverket, *att* härigenom kravet på att en med styrelsen samordnad försöksverksamhet hölle tillräckligt intim kontakt med den praktiska näringsutövningen kunde tillgodoses, *att*, för att samtidigt skapa garantier för ett kontinuerligt samarbete mellan förevarande försöks- och forskningsverksamhet, å ena sidan, och övriga vetenskapliga områden, å den andra, styrelsen vid behandling av ärenden, som sammanhänge med försöksverksamheten, syntes böra kompletteras med de fyra ovannämnda, utomstående vetenskapsmännen, *att* försöks- och forskningsverksamheten icke underställdes någon fackbyrå inom det blivande ämbetsverket, *att* verkschefen syntes böra vara chef även för försöks- och forskningsverksamheten *samt att* styrelsen och fiskeriförsöken bleve två skilda verksamhetsområden men med delvis gemensam styrelse och med samma chef.

Då fiskeristyrelsen med statens fiskeriförsök sålunda erhållit en organisation, som tar sikte på att styrelsen skall kunna fullgöra de uppgifter för fiskets område, som för vissa andra områden ansetts böra anförtros särskilt tillskapade forskningsråd, vill det förefalla styrelsen, som om tiden knappast vore mogen för så vittutseende åtgärder, som inrättandet av ett särskilt sådant råd för fiskets del skulle innebära.

Vad åter angår det andra ledet i motionärernas motivering — de ekonomiska resurserna för fiskeriforskningen — måste styrelsen framhålla, att det är ett oeftergivligt villkor för att styrelsen skall kunna fungera såsom centralt forskningsorgan på förevarande område, att betydligt större anslagsmedel än för närvarande ställas till styrelsens förfogande för forskningsändamål. Styrelsens framställning om ökad medelstildelning för ändamålet i dess anslagsskrivelser 1948 och 1949 ha sålunda i väsentliga delar icke kunnat tillgodoses. För att utan några organisatoriska nyskapelser vinna det av motionärerna eftersträfvade målet — en utvidgad och intensifierad forskningsverksamhet på fiskeriväsendets olika områden — torde efter förebild av den finansieringsteknik, som tillämpas inom de områden, för vilka särskilda forskningsråd upprättats, böra övervägas att till främjande av fiskeriforskning ett särskilt reservationsanslag ställes till förfogande för styrelsen, som med avseende å prövning av bidragsansökningar och fördelning av tillgängliga forskningsmedel skulle fullgöra samma funktioner som de befintliga forskningsråden på andra områden.

I anslutning till det anförda får styrelsen såsom sin mening uttala, att åtminstone för närvarande tillräckliga skäl knappast synas föreligga för tillskapande av ett särskilt forskningsråd för fisket samt att till främjande av fiskeriforskning särskilda medel, lämpligen i form av ett särskilt reservationsanslag under nämnda beteckning, i tillräcklig omfattning måste ställas till styrelsens förfogande.

Utskottet. Av den för fiskeristyrelsen med statens fiskeriförsök utfärdade instruktionen framgår bland annat, att styrelsen vid handläggningen av ärenden rörande undersöknings- och försöksverksamheten skall förstår-

kas med fyra ledamöter, av vilka en skall företräda havshydrografien, en den marina biologien, en zoologien och en limnologien. Härav ävensom av instruktionen i övrigt samt av uttalanden i samband med tillkomsten av styrelsen framgår, att avsikten varit, att denna skall kunna fullgöra även de uppgifter, som kunna tänkas ankomma på ett särskilt forskningsråd på fiskets område. Med hänsyn härtill torde, innan ytterligare erfarenheter vunnits av styrelsens verksamhet, behov icke föreligga av den begärda utredningen.

Under återopande av vad sålunda anförts hemställer utskottet,
att motionerna I: 184 och II: 224 icke må föranleda någon riksdagens åtgärd.

Stockholm den 11 maj 1950.

På jordbruksutskottets vägnar:

L. TJÄLLGREN.

Vid detta ärendes slutbehandling ha närvarit:

från första kammaren: herrar Tjällgren, Anderberg, Näslund, Jon Jonsson, Henry Johansson*, Bror Nilsson, Hjalmar Nilsson, Bertil Andersson, Einar Persson och Aaby-Ericsson*; samt

från andra kammaren: herrar Johnsson i Kastanjegården, Norup*, Jacobson i Vilhelmina, Anthy*, Andersson i Hyssna, Hæggblo, fru Eriksson i Hallstahammar, herrar Utbult* och Lindström* samt fru Lindskog*.

---

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.